

ĐỊNH HƯỚNG TƯ TƯỞNG CHÍNH TRỊ CHO SINH VIÊN TRONG ĐẤU TRANH PHẢN BÁC CÁC QUAN ĐIỂM SAI TRÁI, THÙ ĐỊCH Ở VIỆT NAM HIỆN NAY

ThS. ĐÀO ANH TUẤN^(*)

Tóm tắt: Ở Việt Nam, sinh viên là lực lượng quan trọng, có nhiều đóng góp cho sự phát triển của đất nước. Để thực hiện hiệu quả việc đấu tranh, phản bác các quan điểm sai trái, thù địch theo tinh thần Nghị quyết số 35-NQ/TW ngày 22/10/2018 của Bộ Chính trị khóa XII; đồng thời, phát huy vai trò quan trọng của đội ngũ sinh viên Việt Nam, ngăn chặn âm mưu của các thế lực thù địch, Đảng, Nhà nước, tổ chức Đoàn và nhà trường cần thực hiện tốt việc định hướng tư tưởng chính trị cho sinh viên.

Từ khóa: định hướng tư tưởng chính trị; sinh viên; Việt Nam

1 Sự cần thiết của việc định hướng tư tưởng chính trị cho sinh viên

Từ khi ra đời cho đến nay, Đảng Cộng sản Việt Nam luôn coi chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh là nền tảng tư tưởng của Đảng. Cùng với đó, Đảng cũng kiên quyết bảo vệ cương lĩnh, đường lối của Đảng, đấu tranh, phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, coi đó là một trong những nhiệm vụ sống còn hiện nay. Trên cơ sở quan điểm đó, ngày 22/10/2018, Bộ Chính trị khóa XII ban hành Nghị quyết số 35-NQ/TW “*Về tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới*”. Nghị quyết

khẳng định: bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là bảo vệ Đảng, Cương lĩnh chính trị, đường lối của Đảng; bảo vệ nhân dân, Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam; bảo vệ công cuộc đổi mới, công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế; bảo vệ lợi ích quốc gia, dân tộc; giữ gìn môi trường hòa bình, ổn định để phát triển đất nước. Đồng thời, Nghị quyết nhấn mạnh: bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác có hiệu quả các quan điểm sai trái, thù địch là nội dung cơ bản, hệ trọng, sống còn của công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng.

Thanh niên Việt Nam nói chung và sinh viên nói riêng là bộ phận quan trọng trong tiến trình phát triển của lịch sử dân tộc. Kế thừa và phát huy truyền thống vẻ vang của dân tộc, sinh viên Việt Nam nêu cao tinh thần xung phong, tình nguyện,

^(*) Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

xung kích, đi đầu trong các cuộc cách mạng dân tộc, dân chủ; trong hai cuộc kháng chiến chống Pháp, chống Mỹ cứu nước và trong thời kỳ kiến thiết đất nước sau chiến tranh. Truyền thống hào hùng đó đã thôi thúc sinh viên Việt Nam tiếp tục rèn đức, luyện tài, đóng góp sức trẻ và trí thức trong thời kỳ đổi mới, thời kỳ đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, từ đó hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ xây dựng, bảo vệ vững chắc và phát triển đất nước Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Hiện nay, Việt Nam có khoảng 1,8 triệu sinh viên đang học tập tại các trường đại học, cao đẳng trong cả nước. Đây là lực lượng trẻ trung, năng động, sáng tạo và dễ tiếp thu cái mới so với các bộ phận khác trong xã hội, có vai trò quan trọng trong sự phát triển đất nước hiện tại và tương lai. Đại bộ phận sinh viên Việt Nam hiện nay mới tốt nghiệp trung học phổ thông, bắt đầu bước vào cuộc sống tự lập. Họ bắt đầu được tiếp cận với sinh hoạt tập thể, xây dựng các mối quan hệ mới và tự lập trong các hoạt động của mình. Đây là điều kiện quan trọng để sinh viên học tập các kỹ năng mềm, học cách phân tích những tình huống, điều kiện để dẫn đường thành hơn trong cuộc sống và công việc.

Sinh viên là bộ phận nhanh nhạy trong việc tiếp thu cái mới, đặc biệt là thông tin mới, tư tưởng mới. Tuy nhiên, với tuổi đời còn trẻ, thiếu kinh nghiệm nên thường có hạn chế nhất định trong việc phân tích, chọn lọc những thông tin chính xác, luồng tư tưởng phù hợp. Thậm chí, một bộ phận sinh viên nhìn nhận việc phát tán các thông tin sai lệch, chưa phù hợp là cách để thể hiện sự khác biệt của mình và muốn được mọi người chú ý. Chính vì vậy, sinh viên chính là một trong những đối tượng mà các thế lực thù địch hướng tới, nhằm từng bước lôi kéo lực lượng đông đảo này về phía mình. Chúng từng bước đưa những thông tin sai lệch, xuyên tạc nền tảng tư tưởng, chủ trương, đường lối của Đảng, Nhà nước, các thông tin gây chia rẽ, phân động được che đậy kỹ càng dưới những chiêu bài dân chủ trá hình, các nhóm, hội trên không gian mạng nhằm âm mưu mua chuộc, lôi kéo

sinh viên chống phá Nhà nước, chế độ, gây sự bất ổn về chính trị, tư tưởng, gây rối trật tự an ninh trong xã hội.

Vấn đề này sẽ càng trở nên nghiêm trọng nếu như sinh viên mơ hồ về chính trị, thiếu kinh nghiệm, trải nghiệm trong thực tế; hoặc sinh viên lại quá nóng vội, tìm cách thức đấu tranh không phù hợp... Khi đó, sinh viên, hoặc sẽ bị lôi kéo, kích động, hoặc trở thành bộ phận lan truyền những thông tin xuyên tạc, sai sự thật. Điều này sẽ khiến chúng ta mất đi một lực lượng đông đảo, có trí thức, có khả năng đấu tranh, khiến việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phân bác các quan điểm sai trái, thù địch gặp nhiều khó khăn hơn.

Xác định sinh viên là một trong những lực lượng quan trọng kế thừa và phát huy thành quả cách mạng của Đảng, của dân tộc, những chủ nhân tương lai của đất nước với sứ mệnh khẳng định trí tuệ và tầm vóc của Việt Nam; Đảng và Nhà nước luôn quan tâm, chăm lo, bồi dưỡng tầng lớp sinh viên. Trong bối cảnh hiện nay, việc quan tâm rèn luyện bản lĩnh chính trị, không để sinh viên phai nhạt lý tưởng cách mạng, sống thực dụng, xa rời truyền thống văn hóa tốt đẹp của dân tộc, đặc biệt là định hướng tư tưởng cho sinh viên, có ý nghĩa rất quan trọng.

Thực tế cho thấy, việc định hướng tư tưởng chính trị cho sinh viên đã được Đảng, Nhà nước, nhà trường, tổ chức đoàn, hội tiến hành thường xuyên, liên tục. Theo đó, việc giáo dục chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước cho sinh viên đã được chú trọng và triển khai đều khắp tại các trường đại học, cao đẳng, trung cấp trong cả nước. Hiện nay, Nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin, Tư tưởng Hồ Chí Minh, Đường lối cách mạng của Đảng Cộng sản Việt Nam là những môn học bắt buộc trong chương trình đào tạo của bậc học đại học và cao đẳng. Về cơ bản, việc giáo dục các môn học lý luận chính trị cơ bản cho sinh viên đã góp phần hình thành thế giới quan cách mạng, xây dựng bản lĩnh chính trị, tinh thần yêu nước, yêu đồng bào cho đông đảo sinh viên hiện nay.

Việc định hướng tư tưởng chính trị cho sinh viên còn được thực hiện qua hoạt động của các tổ chức đoàn thể của thanh niên, sinh viên, như: Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Hội Liên hiệp Thanh niên Việt Nam và Hội Sinh viên Việt Nam trong các học viện, trường đại học, cao đẳng. Hiện nay, các tổ chức đoàn, hội của thanh niên, sinh viên đã được tổ chức rộng khắp trong cả nước, từ Trung ương đến địa phương, thu hút đông đảo thanh niên, sinh viên tham gia. Các tổ chức này đóng vai trò trong việc giáo dục tư tưởng, chăm lo, bảo vệ quyền lợi cho sinh viên, tạo điều kiện cho sinh viên phát huy năng lực, từng bước phát triển trong đời sống. Từ đó, sinh viên có những nhận thức và hành động đúng đắn, đóng góp cụ thể cho sự nghiệp cách mạng của Đảng, của dân tộc.

2. Một số giải pháp phát huy hiệu quả việc định hướng tư tưởng chính trị cho sinh viên

Một là, nâng cao nhận thức về việc đẩy mạnh việc định hướng tư tưởng chính trị cho sinh viên trong hệ thống chính trị, toàn thể nhân dân và trong chính đội ngũ sinh viên

Để nâng cao nhận thức về vai trò của việc định hướng tư tưởng cho sinh viên, cần đẩy mạnh tuyên truyền trong toàn hệ thống chính trị, xã hội về vai trò của thanh niên, sinh viên hiện nay và những mối nguy hiểm nếu như không thực hiện tốt việc định hướng tư tưởng chính trị cho sinh viên. Các cơ quan, tổ chức cần tuyên truyền để toàn xã hội thấy được sinh viên, là lực lượng to lớn, có vai trò quan trọng trong sự nghiệp cách mạng, là chủ nhân tương lai của đất nước. Vì vậy, cần đầu tư cho sinh viên về mọi mặt, trong đó quan trọng nhất là lĩnh vực tư tưởng và định hướng tư tưởng chính trị cho sinh viên cần được đặc biệt chú trọng. Đồng thời, cần tuyên truyền để mỗi cán bộ, đảng viên, các tổ chức chính trị, chính trị - xã hội nhận thấy được vai trò của mình trong việc định hướng tư tưởng chính trị cho sinh viên. Xác định việc định hướng này là trách nhiệm của Đảng, chính quyền, các đoàn thể chính trị - xã hội, nhà trường, tổ chức đoàn, hội của thanh niên, sinh viên... chứ không phải là nhiệm vụ riêng biệt của tổ chức hay đơn vị nào.

Cùng với đó chính là việc giáo dục để sinh viên nhận thức được vai trò và tầm quan trọng của bản thân; nhận thức được giá trị của từng hành động, phát ngôn. Đôi khi, chính đội ngũ sinh viên lại là bộ phận chưa nhìn ra được giá trị, vai trò của mình trong sự phát triển của đất nước. Điều này dẫn đến những hoạt động tùy tiện, thiếu trách nhiệm với cộng đồng, xã hội và với chính bộ phận thanh niên, sinh viên. Vì vậy, cần giáo dục để thanh niên, sinh viên nhận thức được đúng vị trí của mình, vai trò, trách nhiệm với Đảng, đất nước và nhân dân. Từ đó, mỗi sinh viên sẽ tự ý thức, có trách nhiệm hơn với những suy nghĩ, hành động của bản thân; việc định hướng tư tưởng chính trị cho sinh viên sẽ thuận lợi và hiệu quả hơn.

Hai là, nâng cao chất lượng hoạt động của Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Hội Liên hiệp Thanh niên và Hội Sinh viên Việt Nam trong các học viện, nhà trường

Thời gian tới, Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên trong các học viện, nhà trường cần đổi mới cả nội dung lẫn phương thức hoạt động. Cần đổi mới mạnh mẽ nội dung, phương thức tuyên truyền, giáo dục chính trị; tăng cường giáo dục truyền thống văn hóa, lịch sử của Đảng và dân tộc, lý tưởng cách mạng; về lòng nhân ái, tinh trung thực, trách nhiệm, tinh thần hiếu học, yêu lao động, ý thức chấp hành pháp luật, bảo vệ môi trường. Các tổ chức đoàn, hội cần từng bước đa dạng hóa phương thức triển khai các phong trào, hoạt động, khẳng định vai trò của tổ chức mình trong chăm lo đời sống vật chất, tinh thần và bảo vệ các quyền lợi hợp pháp, chính đáng của đoàn viên, sinh viên; tích cực, chủ động hơn trong việc nắm bắt và dự báo tình hình tư tưởng sinh viên; kịp thời đấu tranh, tuyên truyền làm rõ các luận điệu sai trái, giúp sinh viên hiểu và tích cực tham gia đấu tranh với âm mưu của các thế lực thù địch; tăng cường đấu tranh bảo vệ Đảng, bảo vệ chế độ. Đảng, Nhà nước, các tổ chức đoàn thể cần tận dụng và chú trọng định hướng tư tưởng cho sinh viên trên không gian mạng, thông qua các phương tiện truyền thông. Tiếp tục đầu tư nội dung phong phú trên các kênh, chương trình

truyền hình, phát thanh dành cho thanh niên; xây dựng và phát triển các trang xã hội của sinh viên trong các học viện, trường đại học. Từ đó, tạo điều kiện thuận lợi cho việc kịp thời nắm bắt tư tưởng, hành động, định hướng tư tưởng cho sinh viên.

Để thực hiện được điều này, bên cạnh việc tổ chức có hiệu quả các phong trào thanh niên, sinh viên thì Đoàn Thanh niên, Hội Sinh viên cần chú trọng xây dựng đội ngũ cán bộ đoàn, hội có lập trường tư tưởng chính trị vững vàng, đủ phẩm chất đạo đức, uy tín, có năng lực và ý chí vươn lên trong học tập, công tác, tích cực tham gia các hoạt động đoàn, hội. Đây sẽ là nhân tố chủ chốt, tác động quan trọng đến hiệu quả công tác đoàn, hội; đến hiệu quả của công tác định hướng tư tưởng chính trị cho sinh viên hiện nay.

Ba là, tăng cường giáo dục chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, chủ trương, đường lối của Đảng và chính sách, pháp luật của Nhà nước cho sinh viên

Văn kiện Đại hội lần thứ XII của Đảng đã nêu rõ: “Đổi mới nội dung, phương pháp giáo dục chính trị, tư tưởng, lý tưởng, truyền thông, bồi dưỡng lý tưởng cách mạng, lòng yêu nước, xây dựng đạo đức, lối sống lành mạnh, ý thức tôn trọng và nghiêm chỉnh chấp hành Hiến pháp và pháp luật cho thế hệ trẻ. Có cơ chế, chính sách phù hợp, tạo môi trường, điều kiện thuận lợi cho thế hệ trẻ học tập, nghiên cứu, lao động, giải trí, phát huy trí tuệ, kỹ năng, thể lực. Khuyến khích, cổ vũ thanh niên nuôi dưỡng ước mơ, hoài bão, xung kích, sáng tạo, làm chủ khoa học và công nghệ hiện đại. Phát huy vai trò của thế hệ trẻ trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc⁽¹⁾”.

Vi vậy, thời gian tới, cần đổi mới phương pháp giảng dạy, nâng cao trình độ lý luận, gắn hoạt động giảng dạy với việc nghiên cứu thực tế, với thực tiễn cuộc sống, với những lĩnh vực mà sinh viên đang được đào tạo, tăng cường thời gian thảo luận, trao đổi tri thức trong sinh viên. Từng bước nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên, đổi mới việc kiểm tra, ra đề thi, đánh giá chất lượng học tập của sinh viên... Cùng với đó là yêu cầu đầu tư cơ sở vật chất,

điều kiện học tập của các trường đại học, cao đẳng, tăng cường tài liệu học tập, tham khảo, các địa điểm tham quan, học tập, nghiên cứu... tránh tình trạng “học chay, giảng chay”, giảng dạy một chiều.

Nội dung giảng dạy cần có sự lồng ghép, kết hợp giữa các giá trị truyền thống dân tộc, lý tưởng, niềm tin vào sự lãnh đạo của Đảng, Nhà nước, sự ưu việt của chủ nghĩa xã hội; đồng thời, phê phán những quan điểm sai trái, những thông tin độc hại, từng bước vạch rõ âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch. Tổng hợp các khâu, các biện pháp kể trên sẽ góp phần đẩy mạnh chất lượng công tác giáo dục cho sinh viên, nâng cao hiệu quả định hướng tư tưởng chính trị cho sinh viên và góp phần làm thất bại các âm mưu chống phá của các thế lực thù địch.

Bốn là, phát huy vai trò tự học tập, tự tu dưỡng, rèn luyện đạo đức, lối sống của sinh viên, xây dựng lực lượng nòng cốt trong sinh viên

Mỗi sinh viên cũng cần xác định rõ trách nhiệm trước Tổ quốc và nhân dân, sống có lý tưởng, hoài bão, vững niềm tin vào cuộc sống, biết vượt qua những cám dỗ. Đây chính là cách thức đấu tranh, định hướng tư tưởng chính trị cho sinh viên một cách hiệu quả nhất.

Muốn vậy, phải hình thành cho sinh viên nhu cầu, động cơ phấn đấu, rèn luyện đúng đắn, từng bước xây dựng ý thức tự chủ, tích cực học tập, nghiên cứu, vươn lên khẳng định mình. Có biện pháp kiểm tra, theo dõi, đánh giá kết quả phấn đấu rèn luyện của sinh viên một cách phù hợp. Từ đó, nắm bắt được những nhu cầu, nguyện vọng chính đáng của sinh viên cả về vật chất và tinh thần.

Bên cạnh đó, cần xây dựng lực lượng nòng cốt trong sinh viên. Đó là những sinh viên có bản lĩnh chính trị vững vàng, năng động, có khả năng trong học tập, rèn luyện, nhiệt tình tham gia các hoạt động đoàn thể, gần gũi với bạn bè. Đây chính là lực lượng nêu gương, trực tiếp lan tỏa những giá trị tích cực về việc học tập, rèn luyện, cống hiến cho sự phát triển của đất nước đến các sinh viên khác. Đây cũng là lực lượng nhận biết trước tiên, tuyến đầu đấu tranh

với các âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch ngay khi vừa mới manh nha hình thành, xâm nhập vào môi trường sống, tư tưởng của sinh viên.

Như vậy, có thể khẳng định, việc định hướng tư tưởng chính trị cho sinh viên hiện nay là nhiệm vụ chung của Đảng, Nhà nước, các tổ chức đoàn thể của thanh niên, sinh viên, nhà trường và toàn xã hội. Có như vậy, chúng ta mới có được thế hệ sinh viên vừa giỏi chuyên môn, vừa có phẩm chất đạo đức, bản lĩnh chính trị

vững vàng, không dao động trước âm mưu của kẻ thù, kiên định đi theo con đường mà Đảng, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã chọn; đóng góp hiệu quả cho sự nghiệp bảo vệ, xây dựng và phát triển Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.□

(1) Đảng Cộng sản Việt Nam, *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc thứ XII*, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2016, tr.162-163

ĐẤU TRANH PHẢN BÁC CÁC QUAN ĐIỂM SAI TRÁI...

(tiếp theo trang 25)

phù nhận sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân, bản chất giai cấp công nhân của Đảng. Tất cả những luận điệu đó đều nhằm mục đích đúng những lập luận triết học hồng xóa bỏ đường lối chính trị của Đảng Cộng sản Việt Nam, mưu toan đẩy đường lối chính trị của Đảng Cộng sản Việt Nam chệch hướng xã hội chủ nghĩa.

Ngày nay, “những kẻ dốt nát về mặt lý luận, nhưng lại giàu có về các thủ đoạn” vẫn tiếp tục chống phá nền tảng tư tưởng của Đảng. Chủ nghĩa cơ hội và chủ nghĩa xét lại ngày càng có nhiều biến tướng mới. Do vậy, để củng cố nền tảng tư tưởng, lý luận của Đảng thì điều có ý nghĩa đặc biệt quan trọng là phải đứng trên thế giới quan duy vật biện chứng, phải kiên định tính đảng của triết học, làm căn cứ vạch rõ căn nguyên logic của các lập luận, quan điểm chính trị phản khoa học, phản động. Để làm được điều này, đòi hỏi những nhà lý luận của Đảng không chỉ giỏi về lý luận, mà còn phải có bản lĩnh chính trị, dám đấu tranh không khoan nhượng với kẻ thù; không được dao động, mất lập trường, yếu đuối, tạo điều kiện cho các thế lực thù địch lợi dụng chống phá. Ngoài ra, các nhà lý luận, đảng viên đảng cộng sản phải có khả năng nhận thức đúng những thay đổi của thời đại, những thay đổi trong sách lược của

các đảng cộng sản. Nếu không có khả năng nhận thức đúng sự thay đổi của thời đại sẽ dẫn đến những nhận xét, đánh giá sai lầm, dễ rơi vào cơ hội, xét lại, gây ra tổn thất to lớn cho cách mạng.

Đúng như V.I.Lênin từng nhận định: “Chừng nào người ta chưa biết phân biệt được lợi ích của giai cấp này hay của giai cấp khác, ẩn đằng sau bất kỳ những câu nói, những lời tuyên bố và những lời hứa hẹn nào có tinh chất đạo đức, tôn giáo, chính trị và xã hội, thì trước sau bao giờ người ta cũng vẫn là kẻ ngốc nghếch bị người khác lừa bịp và tự lừa bịp mình về chính trị”⁽¹⁸⁾□

(1) (2), (3), (4), (5), (6), (7), (8) và (16) V.I.Lênin *Toàn tập*, t.18, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2005, tr.445, 445, 417, 419, 420, 416, 423, 445 và 445

(9) C.Mác và Ph.Ăngghen *Toàn tập*, t. 20, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 1995, tr.197

(10) và (11) C.Mác và Ph.Ăngghen *Toàn tập*, *Sđd*, t.3, tr.54 và 58

(12) C.Mác và Ph.Ăngghen *Toàn tập*, *Sđd*, t 2, tr.181

(13), (14) và (15) C.Mác và Ph.Ăngghen *Toàn tập*, *Sđd*, t.1, tr.156, 157 và 589

(17) F.A.Hayek, *Đường về nô lệ*, (Phạm Nguyễn Trường dịch), Nxb Trí thức, Hà Nội, 2009, tr.53

(18) V.I.Lênin *Toàn tập*, *Sđd*, t.20, tr.57